

Instytut Pamięci Narodowej - Kielce

<https://kielce.ipn.gov.pl/kielce/publikacje/ksiazki-kielce/175851,Niezalezni-kombatanci-w-PRL-Srodowisko-Swietokrzyskich-Zgrupowan-Partyzanckich-A.html>
01.05.2024, 23:57

Niezależni kombatanci w PRL. Środowisko Świętokrzyskich Zgrupowań Partyzanckich Armii Krajowej „Ponury” - „Nurt” (1957-1989)

Marek Jedynak, *Niezależni kombatanci w PRL. Środowisko Świętokrzyskich Zgrupowań Partyzanckich Armii Krajowej „Ponury” - „Nurt” (1957-1989)*, Wydawnictwo BARBARA i Instytut Pamięci Narodowej, Kielce-Kraków 2014, 566 s.

Monografia autorstwa dr. Marka Jedynaka to pierwsze w historiografii polskiej opracowanie naukowe, które rekonstruuje obojętne weteranów II wojny światowej z ich perspektywy. Analizuje dzieje najstarszego i przez szereg lat jedyne zorganizowanego, autonomicznego i niezależnego od ZBoWiD środowiska kombatanców w Polsce Ludowej.

Dla urzeczywistnienia celów postawionych przez najwyższe władze polityczno-wojskowe II Rzeczypospolitej Polskiej, grupa ta sformowała się spośród żołnierzy dwóch jednostek bojowych Armii Krajowej: Zgrupowań Partyzanckich AK „Ponury” pod dowództwem cichociemnego por./płk. Jana Piwnika „Ponurego” (1943 r.) oraz I batalionu 2 pułku piechoty Legionów AK pod dowództwem cichociemnego por./mjr. Eugeniusza Gedymina Kaszyńskiego „Nurta” (1944 r.). W sposób zorganizowany, lecz nieformalny, kombatanci działali w okresie Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, nieprzerwanie od 1957 do 1989 r. Zadaniem, które postawili przed sobą, było

Marek Jedynak

Niezależni kombatanci w PRL

Niezależni kombatanci w PRL. Środowisko Świętokrzyskich Zgrupowań Partyzanckich Armii Krajowej „Ponury” - „Nurt” (1957-1989)

IPN Kielce

upamiętnienie czynu zbrojnego Armii Krajowej w walce o niepodległość Polski podczas II wojny światowej. Wokół tej myśli przez ponad trzydzieści lat skupiało się życie setek byłych partyzantów.

Poza udokumentowaniem dziejów najstarszego w Polsce kręgu weteranów AK, autor próbuje odpowiedzieć na kilka ważnych pytań. Jaki wpływ na Środowisko „Ponury” – „Nurt” miała polityka historyczna, funkcjonująca w PRL? Co powodowało, że grupa byłych żołnierzy zintegrowała się, objęła wspólny cel i przez kilkadziesiąt lat, w zwartym kolektywie, gorealizowała? Jakie znaczenie miały miejsca, w których gromadzili się i działali weterani? Co ich różniło od innych grup kombatanckich? Wreszcie, czy obrany kierunek – z perspektywy lat był właściwy i jakie przyniósł efekty? Czy Środowisko „Ponury” – „Nurt” zrealizowało zadania powierzone żołnierzom rozwiązywanej Armii Krajowej w 1945 r. przez Komendanta Głównego i Radę Jedności Narodowej? Odpowiedzi na te i inne pytania znajdują Państwo w prezentowanej książce *Niezależni kombatancki w PRL*.

Książkę można nabyć w [Wydawnictwie BARBARA](#) lub <http://www.barbara.sklep.pl/>

Książka otrzymała nagrodę I stopnia w IV edycji konkursu Fundacji im. Jadwigi Chylińskiej w kategorii monografii dotyczących drugiej konspiracji (2015)

Gdzie kupić publikacje:

[Księgarnie i e-sklep](#)